

25. *Konsten att skapa utmaningar*

När ett barn föds lämnar det en trygg tillvaro där det har skyddats av moderns kropp och genom navelsträngen fått sitt syre och sin föda utan att anstränga sig. Födelsen innebär att det plötsligt är utlämnat till sina egna initiativ, det måste andas självt, hitta fram till en bröstvårta och suga. De allra flesta barn klarar av detta tack medfödd livsvilja och annan biologisk tyst kunskap. Allt efter som barnet växer möter det nya utmaningar, som det tar sig an: att vända sig från rygg till mage, att hasa sig fram eller krypa, att sätta sig, ställa sig. Ur trenätsperspektivet kan det beskrivas så här: barnet är helt inriktat på att tillgodose det ena behovet efter det andra i en futural behovskedja, som slutar där skolan tar vid: för att kunna gå in och sätta sig på sin plats måste barnet kunna gå, och för att kunna gå måste det lära sig att ställa sig upp, dessförinnan att krypa och dessförinnan att rulla över på mage. Behoven i den här futurala behovskedjan finns inte i någon teori-i-användning; barnet har inga planer på att börja skolan då det föds. Däremot har det biologisk tyst kunskap som gör att det undan för undan kommer att tillgodose behoven och sedan som sjuåring kan gå in i ett klassrum.

Det som fram till skolstarten har drivit barnen till den här kunskapsutvecklingen är deras egen livsvilja, och den består inte bara i viljan att överleva, utan också i viljan att utvecklas till en vuxen människa. Denna livsvilja är en naturkraft hos barn och unga, och en värdefull resurs som läraren kan använda sig av i undervisningen. *Konsten att skapa utmaningar* handlar om att fånga in och använda sig av denna naturkraft på ett liknande sätt som när en seglare hissar segel för att med vindens hjälp komma dit hen vill.

Evas segel i namnleken är hennes fråga "Kan ni höra om några av namnen låter likadant i början?" Eleverna som tidigare har lärt sig att både krypa, resa sig, gå och tala ställs nu inför en ny utmaning: det gäller att

lyssna och att höra någonting som de aldrig lyssnat efter eller hört förut, aldrig har fokuserat i sitt medvetande. Frågan fångar in deras livsvilja, deras vilja att kunna och att växa och de låter sig villigt styras av Evas instruktioner i riktning mot de mål hon har satt upp: kunskap om kamraternas namn och om språkljuden. Även i den parvisa placeringen är livsviljan verksam – det är den som föder tanken på tävling och utmaningen till de båda kamraterna, seglet som fångar vinden: *Vem blir först färdig?*

Konsten att skapa utmaningar handlar om att organisera och leda skolarbetet på ett sådant sätt att elevernas livsvilja tas till vara som drivkraft.